

Ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Συνιστάμενον ὑπὸ τοῦ Ἰατρικοῦ τῆς Παιδείας ὡς τὸ κατ' ἔξοχὸν παιδικὸν περιοδικὸν ἀγγεῖμα, ἀληθεῖς παροχὰς εἰς τὴν χάραν ἡμῶν ἰατρείας, καὶ ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως ὡς ἀνάγνωσμα ἁριστον καὶ χρησιμώτατον εἰς τοὺς παῖδας.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΩΝ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐτήσιος δραχμαὶς 80. Ἐξέμνητος δραχ. 45. Τρίμηνιος δραχ. 15

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: Αἰγύπτου γρόσια διατμ. 50.— Ἀμερικής δολάρια 4.— Ἀγγλίας καὶ ἑλλων ἐν γένει τῶν ἄλλων Κρατῶν σελίνια 10.

Ἐξέμνητοι καὶ Τρίμηνοι ἀναλόγως.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΑΡΥΘΗ ΤΩ. 1879

ΙΔΡΥΤΗΣ-ΕΚΔΟΤΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΕΠΙΣΤΕΥΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἀλλ' οἱ συνδρομαὶ ἄρχίζουσι τὴν 1ην Οὐοῦδήτου μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὅδὸς Ἐφησίου ἀριθ. 62, παρὰ τὸ Βαρβακείου.

Περίοδος Β'.—Τόμος 35ος

Ἐν Ἀθήναις, 5 Μαΐου 1928

Ἔτος 50ον.—Ἀριθ. 23

ΣΤΗ ΣΚΙΑ ΤΟΥ ΠΥΡΓΟΥ

Μυθιστόρημα ὑπὸ Vignamit καὶ Valdor

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενον —

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Θ'.

Ἐπιστροφή

Σ' ἔλο αὐτὸ τὸ διάστημα, ποῦ ἡ μικρὴ Νταϊζὴ μεγάλωνε στὴ σκιά τῶν ψηλῶν τοίχων τοῦ Πύργου καὶ ἡ δυστυχισμένη λαίδυ Διάνα ζοῦσε χωρὶς τὸ λαγικὸ τῆς, τί νάχε ἀπογίνει ἄραγε ὁ λόρδος Ἐρλιγκτον;

Ἡ εἶδηση τοῦ ναυαγίου τοῦ Δεβιάθαν εἶχε διαδοθεῖ στὴν Ἀγγλία καὶ μάλιστα εἶχαν βρεθεῖ στὶς ἀκτὲς καὶ ναυάγια· γιὰ τὸ πλήρωμα ὅμως τοῦ πλοίου δὲν εἶχε ἔρθει καμμιά εἶδηση.

Ὡστόσο δὲν εἶχαν χαθεῖ ἔλοι· τὸ πλοῖο τὸ εἶχαν βυθίσει ἄλλανδοὶ πειρατὲς καὶ τοὺς ἐπιβάτες τοὺς εἶχαν πάρει ἀιχμάλωτους. Ἀπ' αὐτοὺς ἄλλοι πέθαναν ἀπὸ τραύματα ἢ κακουχίες, καὶ ἄλλοι πουλήθηκαν σκλάβοι στὴν Τουρκία.

Μέσα σ' αὐτοὺς τοὺς τελευταίους ἦταν καὶ ὁ λόρδος Ἐρλιγκτον. Ἡ γερὴ του κράση μπόρεσε ν' ἀντέξει σ' ἔλα τὰ βάσανα, καὶ ἡ φυικὴ του δύναμη δὲν ἐνίκηθη ἀπὸ τὴν τυραννία τῶν πειρατῶν. Ἀκόμα καὶ ὅταν ἦταν νηοτικὸς καὶ τσακισμένος ἀπὸ τὴν καταναγκαστικὴ δουλειά, δὲν καταδεχόταν νὰ παραπονεθεῖ.

Τὶς λίγες στιγμὲς, ποῦ ἔμενε μόνος του καὶ ἤσυχος, κοίταζε τὸ πολύτιμο μενταγιόνι ποῦ τοῦ εἶχε δώσει ἡ γυναῖκα του, τὸ μόνο ἐνθόμιον τῆς δυστυχισμένης του ζωῆς. Συλλογιζόταν τότε τὸ σκίτι του, τὴ γυναῖκα του, τὸ μικρὸ του κοριτσάκι καὶ ἡ ἀνάμνησή τους τοῦδινε δυνάμεις καὶ νέο θάρρος. Ὅλα θὰ τὰ ὑπόμεινε, μόνο καὶ μόνο γιὰ νὰ μπορέσει μιὰ μέρα νὰ ξαναῖδει ὅ,τι ἀγαποῦσε!

Ἡ ἀνταμοιβὴ τῆς καρτερίας του δὲν ἄργησε γαρθεῖ. Μιὰ μέρα, ἔκει ποῦ δούλευε στὸ λιμάνι, τὸν πλησίασ' ἓνας

ἄγγλος καλόγερος. Γενναϊόδωροι ἄγγλοι τὸν εἶχαν ἐπιφορτίσει νὰ ἐξαγοράσει μὲ ἐξοδὰ τοὺς χριστιανοὺς σκλάβους.

Ἡ ἱστορία τοῦ λόρδου Ἐρλιγκτον συγκίνησε τὸν καλόγερο καὶ πῆγε ἀμέσως νὰ βρεῖ τὸν ἀφάντη του γιὰ νὰ τὸν ἐλευθερώσει.

Ὁ Τοῦρκος ζητοῦσε πάρα πολλὰ

«Τὸν πλησίασε ἓνας ἄγγλος καλόγερος...»
(Σελ. 185, στ. β'.)

γιὰ νὰ πουλήσει τὸν σκλάβο αὐτό, ποῦ τοῦ δούλευε σὰ σκυλί. Τέλος ὅμως ἡ συμφωνία ἔκλεισε καὶ ὁ λόρδος Ἐρλιγκτον βρέθηκε πάλι σ' ἓνα πλοῖο, ποῦ ἔμελλε νὰ τὸν ξαναφέρει στὴν πατρίδα του.

Ἄεκα χρόνια εἶχαν περάσει ἀπὸ τότε ποῦ ἔφυγε καὶ δὲν ἤξερε τίποτα γιὰ τὰ τρομερὰ γεγονότα ποῦ ἀναστάτωσαν τὸν τόπο του. Μέσα στὸ πλοῖο

ἔμαθε γιὰ πρώτη φορά, ὅτι ἡ Ἀγγλία σπάραιζε μέσα σ' ἀμφόλιο πόλεμο, ὅτι ὁ βασιλιάς Κάρολος ὁ Α' εἶχε ἀποκαταλιστῆ καὶ ὅτι ὁ διωγμένος διάδοχός του Κάρολος ὁ Β' πολέμουσε τώρα νὰ πάρει πάλι τὸ στέμμα του.

Τὶ νὰ εἶχαν γίνει ἄραγε ἡ λαίδυ Διάνα καὶ ἡ Νταϊζὴ μέσα στὸ γενικὸ ἀναστατάτωμα; Ὁ λόρδος Ἐρλιγκτον ἔβαζε στὸν ἑαυτὸ του αὐτὸ τὸ ἐρωτήματα μὲ ἀγωνία. Τοῦ ἔλεγαν ὅτι κοντὰ στὸ Χουάιτ-Γκέιτ εἶχαν γίνει ἀγριεὶς μάχες καὶ ὅτι ὁ λεγόμενος Πύργος τοῦ Δούβρου εἶχε πέσει στὰ χέρια τῶν ὀπαδῶν τοῦ Κρόμβελ.

Μόλις πάτησε τὸ πόδι του στὸ Δούβρο, βρῆκε ἀμέσως ἐν' ἀλόγο καὶ πέρασε γρήγορα τὸ δρόμο, ποῦ τὸν χώριζε ἀπὸ τὴν κατοικία του.

Σὲ λίγο, τὸ Χουάιτ-Γκέιτ πρόβαλε στὸν ὄριζόντα. Ἡ καρδιά τοῦ λόρδου ἄρχισε νὰ χτυπᾷ δυνατὰ, ὅταν εἶδε ὅτι ἔλα τὰ παρθυρά του ἦταν θεοκλειστα. Θεέ μου, τί ἔμελλε νὰ μάθει, ὕστερα ἀπὸ δέκα χρόνων ἀπουσία;

Τρέμοντας κατέβηκε ἀπ' τ' ἀλόγο του καὶ χτύπησε μὲ τὴ λαβὴ τοῦ ξίφους του τὴ βαρεῖα σιδερόφραχτη πόρτα...

Ἄκουσ' ἓνα συρτὸ περπάτημα, οἱ σύρτες τραβήχτηκαν, τὸ θυρόφυλλο μισάνοιξε δισταχτικὰ καὶ πρόβαλλε ἓνα γριζὸ κεφάλι: ἦταν ὁ Πέρου, ὁ παλιὸς θυρωρὸς τοῦ Χουάιτ-Γκέιτ.

Μόλις ἔβριξε μιὰ ματιὰ στὸν ἐπισκέπτη, ἄφησε μιὰ κραυγὴ γεμάτη χάρα καὶ ἐκπληξή:

— Ἄ, Μολόρδελ! Εἶναι δυνατό: Ἐμεῖς σὰς θαρροῦσαμε πεθαμένο!

Καὶ πνιγμένος ἀπὸ τὴ συγκίνηση, ὁ πιστὸς ὑπηρέτης ἔτρεμε δόλοκληρος καὶ δὲν μποροῦσε νὰ κρατήσῃ τὰ δάκρυά του.

— Καί, ἐγὼ εἶμαι, καλέ μου Πέρου, ἀποκρίθηκε ὁ λόρδος Ἐρλιγκτον δι-

ΑΘΗΝΑΪΚΗ ΕΠΙΣΤΟΛΗ

ΟΣΕΙΣΜΟΣ

Αγαπητοί μου,

ΜΕΓΑΛΟΣ και φοβερός σεισμός που κατακρέμισε την Κορίνθο, εδώ στην Αθήνα δεν είχε παρά έναν αντίκτυπο τόσο αδύνατο, που πολλοί άνθρωποι, — όσοι π. χ. έτυχε να περπατούν, — δεν τον ένοιωσαν καθόλου. Οι άλλοι όμως που τότε ένοιωσαν, κατατρόμαξαν. Καθ' μερικόν τόσο πολύ, ώστε έβγαλαν τις φωνές και πήραν τους δρόμους. Ήταν άστειο, μα την αλήθεια, να βλέπω κανείς αυτόν τον πανικό με τό τίποτα. Κι' ακόμα πιο άστειο για τους συνειθισμένους από σεισμούς, όπως είναι όσοι έζησαν σε σεισμόπληθα μέρη, Ζάκυνθο, Πελοπόννησο, μερικά νησιά του Αιγαίου, Πόλη και καθέξης. 'Αλλά τί τα θέλετε! 'Ο Σεισμός είν' ένα πράγμα, που φοβίζει ακόμα και... ή σκιά του. 'Όταν αίσθάνεται κανείς να τρέμει έτσι κάτω από τα πόδια του, να χορεύει, να κυματίζει σά θάλασσα, τι πιο σπασμένο, πιο άβραταχτο γνωρίζει σ' αυτό τον κόσμο, — τη γη, — χάνει την εμπιστοσύνη του σε κάθε τι και νομίζει πως δεν έχει πια ούτε ασφάλεια ούτε καταφυγή. Τό λίγο δεν έχει να κάνει. Είναι αρκετό για να τονάλαλιαση. 'Επειτα, γιατί τό λίγο δεν θα γίνει την άλλη ώρα πολύ; Ποιός έγγυάται πως ή γη δεν θα σεισθή δυνατότερα, και πως τα σπίτια αυτά που μόλις τρέμουν τώρα, δεν θα σωριασθούν; Καμμιά υπόσχεση δεν έδωσε ο Θεός σε κανένα, με καμμιά χώρα δεν έκανε συθήκη. Κι' ούτε πρόγνωση υπάρχει, ούτε προφύλαξη!

Γιατί τί μπορεί να κάνει κανένας; Να φύγει; Δεν προφταίνει πάντα. Να κείθεται σε ξύλινο σπίτι, αντισεισμικό; Για μεγάλους σεισμούς δεν υπάρχουν αντισεισμικά σπίτια. Ούτε μια μεγάλη πόλη μπορεί ναποτελήται από χαμηλά ισόγεια. 'Επειτα τα ξύλινα καίγονται εύκολα. Τέλος, ο άνθρωπος αγαπά τον τόπο του, δεν τον αφήνει μ' ένα σεισμό και, άμα περάση λίγος καιρός, ξεχνά τον κίνδυνο ή τον αφήφκ. Γι' αυτό βλέπουμε τους κατοίκους μιας σεισμογχεμισμένης πόλης να φεύγουν τη μιάν ώρα πανικόβλητοι και την άλλη να γυρίζουν στα έρείπια τους και να τα ξανοχτίζονται. Θέλετε άλλο από τους χωριάτες του Βεζούδιου; 'Η λάβα κάθε τόσο τους διώχνει από τις πλαγιές του ήφαιστεου, όπου καλλιεργούν ταμπέλια τους, τα φημισμένα για τό κρασί τους. Κι' αυτοί ξαναγυρίζουν, ξαναχτίζουν, ξαναφυτεύουν, κι' έτσι ταμπέλια με τις καλύδες σκεπάζουν πάντα τον τρομερό

Βεζούδιο σχεδόν ως τον κρατήρα. Μεγάλο κι' αγιάτρευτο κι' αναπόφευκτο τέλος πάντων κακό ο Σεισμός. Μπροστά του ο άνθρωπος αίσθάνεται δλη του τη μικρότητα και την αδυναμία. Γι' αυτό, άπελιτισμένος, ρωιείται πολλές φορές γιατί να υπάρχει στον κόσμο, μέσα στα τόσα άλλα, κι' αυτό τό κακό... 'Αλλά πως μπορεί να μην υπάρχει; Είναι, βλέπετε, ή ζωή της Γης, που κι' αυτή, στοχάζομαι, έχει κάθε δικαίωμα να ζή τη ζωή της... 'Ετσι σχηματίζεται: με τους σεισμούς. Δεν έπηρεξέ ακόμα ολόκληρη. 'Ο φλοιός της, — ένας τόσο λεπτός ακόμα φλοιός, — σκεπάζει μια ρευστή πύρινη σφαίρα. Κάθε στιγμή σχηματίζονται και μέσα τεράστια άστρια που γυρεύουν διέξοδο, ή γχερμίζονται άπέραντα στρώματα που παρασέρνουν δια είναι από πάνω τους για να γεμισούν τό κενό και να ισορροπήσουν. Αλλά προξενούν τις μεγαλύτερες αναστατώσεις στην επιφάνεια, μα κι' αυτά κάνουν, τι βλέπουμε πάνω της. Μία φορά, παντού ήταν νερό, θάλασσα. Με τους σεισμούς επρόβαλαν οι μεγάλες στεριές. Με τους σεισμούς πάλι οι στεριές χωρίστηκαν, άνοιξαν, κι' εισόρησε σ'άνοιγματά τους ή θάλασσα. Και πάλι με τους σεισμούς φανερώθηκαν μέσα στη θάλασσα νησιά, ή χωρίστηκαν βουνά σε δύο. Χαράδρες, φάραγγες, παρθμοί, ισθμοί, παραλλες, άκρωτήρια, λίμνες, αρχιπέλαγα, όλα από σεισμούς. 'Η Γη αλλάζει, σχηματίζεται, ζή. Οι σεισμοί θα πάψουν μόνο όταν μια μέρα νεκρωθή, όπως, λένε, είναι νεκρωμένη ή Σελήνη. Τότε όμως δεν θα υπάρχουν στην επιφάνειά της άνθρωποι! 'Υπάρχουν τώρα, όσο κάνει σεισμούς. Μα πως ξεσπιτώνονται πολλοί απ' αυτούς, ή πως πληγώνονται, ή πως σκοτώνονται, ή τό λιγότερο πως τρομάζουν, τη Γη δεν τη νοιάζει. Κάνει τη δουλειά της. 'Όπως δεν σε νοιάζει και σένα όταν, κάνοντας τη δουλειά σου, καταστρέφεις μια φυλή κοριών ή μυρμηκιών... Συμπέρασμα: Για να ζούμε στη Γη, ή Γη πρέπει να είναι ζωντανή. Και για να είναι ζωντανή ή Γη, πρέπει να κάνει σεισμούς!

Κι' ο Θεός λοιπόν; — Μα ο Θεός έκαμε και τη Γη, όπως έκαμε και τον Άνθρωπο. Και το έδωσε τό λογικό, για ν' άμύνεται όσο μπορεί. Κι' άμύνεται, βλέπετε, ο άνθρωπος με τό λογικό του ακόμα κι' έναντιον του σεισμού. Δεν μπορεί βέβαια να τον καταργήση ή να τον εξουδετερώση στην έντέλεια, τον εξουδετερώσει όμως αρκετά με τα μέσα που μεταχειρίζεται. 'Ο φόβος μένει τό μεγαλύτερο ίσως κακό. Μα και τό φόβο ακόμα τον πολυματ το λογικό, που μάς λέει πως δεν πρέπει να φοβόμαστε καταστροφές αι-

φνίδιες και τυχαίες. 'Ερχονται τόσο σπάνια! Κι' όταν έρχονται, — πράγμα αναπόφευκτο, — μάς βοηθεί ο Θεός, μάς βοηθούν κι' οι άδελφοί μας, που ή μεγάλη συμφορά ξυπνά στην ψυχή τους τό αίσθημα της φιλανθρωπίας, της άγάπης του πλησίον, όπως τό είδαμε τόσο άραίο, τόσο μεγάλο, τόσο συγκινητικό, και τώρα με τους σεισμούς της Κορίνθου...
Σας ασπάζομαι ΦΑΙΔΩΝ

ΔΙΕΤΕΙΣ ΔΙΑΚΟΠΑΙ
(Μυθιστόρημα από 'Ιουλιόν Βέρν)
— Συνέχεια από τό προηγούμενο —
ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Θ'
'Επίσκεψη της σπηλιάς. — 'Ο γεωγραφικός χάρτης. — 'Ενα ρολόγι.
Τά παιδιά στεκόνταν σιωπηλά. Ποιός να ήταν αυτός ο κακόμοιρος; Ναυαγός άραγε; 'Από ποού; 'Ηρθε εδώ νέος και πέθανε γέρος; Κι' ήταν μόνος ή είχε και συντρόφους; Πέθαναν άραγε κι' είχε μείνει μόνος εκείνος; Τά σκεύη της σπηλιάς τά είχε φέρει από τό πλοίο του ή τά είχε κάνει με τά ίδια του τά χέρια;
Αυτές οι άπορίες, άλυτες βέβαια, γεννήθηκαν στο νού των παιδιών. Και μια άλλη, ή κυριότερη: 'Αν ή χώρα όπου ναυάγησε ήταν ήπειρος, γιατί δεν κατέφυγε σε καμμιά μεσόγεια πόλη ή σε κανένα λιμένα; Τόσο δύσκολο ήταν; Τόσο μεγάλη ήταν ή απόσταση από τό ακατοίκητο μέρος;
Τό μόνο βέβαιο ήταν, πως ο δυστυχισμένος ναυαγός είχε καταπέσει, εξαντλημένος είτε από άρρώστια, είτε από γηρατειά, και μη έχοντας δυνάμεις να γυρίση στη σπηλιά του, ξεψύχησε και-χάμω στη ρίζα του δέντρου.
Κι' αν αυτός δεν είχε τρόπο και μέσο να σωθή, ταξιδεύοντας προς τ' ανατολικά ή τά βορεινά, θα έδρισκαν τάχα αυτοί, οι μικροί ναυαγοί;...
'Όπωςδήποτε, ήταν ανάγκη να επισκεφθούν ακόμα μια φορά τη σπηλιά και να την εξετάσουν καλύτερα. Ποιός ξέρει μήν έβρισκαν καμμιά σημείωση που να τους διαφωτίξη για τόνομα, την καταγωγή και τη διάρκεια της εκεί διαμονής του άγνωστου. 'Επειτα και γι' άλλο λόγο: έπρεπε να ιδούν μήπως ή σπηλιά εκείνη ήταν κατάλληλη για χειμερινή κατοικία.
— 'Εμπρός! είπε ο Μπριάν.
Κι' αφού άναψαν άλλο δαδί, μπήκαν στη σπηλιά, ακολουθούμενοι κι' από τον Ηιστό.
'Ο Σέρβος τότε ανακάλυψε, σε μια σανίδα, καρφωμένη άσ'ράφι στον δεξί τοίχο, ένα μάτσο άλειμματοκέρια. 'Ηταν χονδροειδή, έκαναν όμως τη δουλειά τους. Τά παιδιά άναψαν ένα, και τό στερέωσαν στο σαμάνι.

Σε λίγο βεβαιώθηκαν πως ή σπηλιά ήταν κατοικήσιμη. Πουθενά δεν φαινόταν ίχνος θύρασης, αν κι' ο άρισμός γινόταν μόνο από την εισοδο που έβλεπε προς τό ποτάμι. Οι τοίχοι της ήταν στεγνοί σά γρανίτες κι' οι θαλάσσιοι άνεμοί δεν την έπιαναν. 'Αλήθεια τό φώς της ήμέρας μόλις εισχωρούσε: μπορούσαν όμως ν' άνοιξουν δυο τρύπες στο έξωτερικό τοίχωμα, για να φωτίζεται και ν' άερίζεται ή σπηλιά καλύτερα.
Είχε μάκρος τριάντα πόδια και πλάτος είκοσι. Κι' ήταν μικρή βέβαια για τραπέζαρια, κρεβατοκάμαρα, μαγειριό κι' αποθήκη. 'Αλλά μπορούσαν να στενοχωρηθούν τους λίγους χειμωνιάτικους μήνες. 'Επειτα, την άνοιξη, θάφευγαν για τό ταξίδι, με την έλπίδα να φτάσουν σε καμμιά πόλη της Βολιβίας ή της 'Αργεντινής. Κι' από κει βαπόρι και στην πατρίδα!
Για προσωρινή λοιπόν κατοικία ή σπηλιά ήταν αξιόλογη.
'Ο Μπριάν κατέγραψε τά πράγματα που είχε μέσα. Ήταν όμως ελάχιστα. 'Ο δυστυχισμένος κάτοικος της σπηλιάς είχε πέσει, φαίνεται, σε μεγάλη φτώχεια και στερηση. Μικρά πράγματα θα είχε σώσει από τό κρεβάτι, ξύλα προπάντων, με τά όποια είχε κάνει τό κρεβάτι, την κασέλα και τά σκαμινιά, τάμωνα έπιπλα της κατοικίας του. Και τά μόνα του έργαλεία ήταν μια άξίνα, ένα σκεπάρνι, ένα σφυρί, ένα πριόνι, ένα φαλλίδι. Είχε ακόμα λίγα μαγειρικά σκεύη κι' ένα βρελάκι. Βλέποντας αυτή τη φτώχεια, οι μικροί ναυαγοί παρηγορήθηκαν με την ιδέα πως αυτοί είχαν άφθονα τά μέσα της εύζωίας.
'Εξακολούθησαν την έρευνα κι' ανακάλυψαν και μερικά άλλα πράγματα: ένα μεγάλο σουγιά, που οι περισσότερες λεπίδες του ήταν φθαρμένες, — όπως άλλωστε όλα τά πράγματα εκεί μέσα, που θα πή ετι είχαν περάσει πολλά χρόνια απότου έναυάγησε ο άγνωστος, — ένα διαθήκη, μια χύτρα, μια σιδερένια σφήνα κι' ένα εργαλείο σχοινοπλεκτικής. 'Αλλά ούτε ναυτικό εργαλείο, τηλεσκοπίο ή πυξίδα, ούτε όπλα, κυνηγετικά τουφέκι ή άλλο. 'Ο ναυαγός, για να τρέφεται, θάναγαζόταν ίσως να στήνη στα ζώα παγίδες.

— Κι' αυτό εδώ τι είναι; φώναξε άξαφνα ο Ούιλκοξ, δείχνοντας δυο σφαίρες δεμένες με σχοινί.
— Κανένα παιχνίδι ίσως, είπε ο Σέρβος. 'Ελάτε, παιδιά, να παίξουμε! 'Αλλά ο Μπριάν κατάλαβε τί ήταν τό «παιχνίδι» εκείνο. Είχε διαβάσει ότι οι 'Ινδοί της 'Αμερικής μεταχειρίζονται τέτοιες σφαίρες για να πιάνουν ζώα. Τις ρίχνουν από μακριά με δεξιότητα στα πόδια του ζώου, σε τρόπο που να τά μπερδεύουν και να τά...
Καθώς συλλογίζονταν αυτά, τους παρουσιάσθηκε κι' άλλη απόδειξη πως θάταν μάταιη κάθε τους απόπειρα για να βγούν από τη χώρα εκείνη: 'Ενώ δηλαδή ο Δόνιφαν φυλλομετρούσε τό τετράδιο, βρήκε μέσα ένα χαρτί διπλωμένο. Τό άνοιξε, κι' είδε πως ήταν ένας γεωγραφικός χάρτης. — Χάρτης! φώναξε έκθαμβός.
— Και θα τον σχεδιάσε ο Φραγκίσκος μόνος του, είπε ο Μπριάν. ('Ακολουθεί)
Μεταφρ. Η. Ι. Φ. και Γρ. Β.

Και τί θα καταλάβουμε από την άρα; είπε ο Μπριάν. Ίσως τό ρολόγι αυτό θα σταμάτησε πολλές ήμέρες πριν πεθάνη ο δυστυχής κύριός του, που δεν θα μπορούσε πια να τό κουρδίξη. 'Ανοιξε όπωςδήποτε τό σκέπασμα με δυσκολία, γιατί οι θηλιές ήταν σκουριασμένες, κι' είδε την άρα. Τρεις και είκοσι λεπτά.
'Υστερα ο Δόνιφαν μετατόπισε τό κρεβάτι και βρήκε, πεποιημένο χάρμω, ένα τετράδιο που τά κίτρινα μέρη του φύλλα ήταν γραμμένα με μολύδι. Δυστυχώς τό μεγαλύτερο μέρος απ' αυτό τό μεγαλύτερο ήταν δυσανάγνωστο. Κατόρθωσαν ως τόσο να διαβάσουν μερικές λέξεις καθώς και τόνομα Φραγκίσκος Βοντοάν.
'Ηταν βέβαια τόνομα του ναυαγού που είχε χαράξει και τάρχικά του Φ. Β. στον κορμό του δέντρου. Τό τετράδιο ήταν τό ήμερολόγιό του: σ' αυτό έγραφε, τι τοσ συνέβαινε, από την πρώτη μέρα που ναυάγησε. Στην αρχή, ήταν ή ίδια χρονολογία που ήταν χαραγμένη και στο δέντρο. 'Αρα αυτό ήταν τό έτος του ναυαγίου.
Πεννηντατρία χρόνια είχαν περάσει απότου ο Φραγκίσκος Βοντοάν είχε πατήσει την άκτι ή εκείνη και σ' όλο τό διάστημα που έμεινε, δεν είχε την τόχη να λάβη καμμιά βοήθεια απέξω!
Κι' αν αυτός έζησε διαρκώς εδώ, χωρίς να προχωρήση στα ένδοτερα, δεν ήταν απόδειξη πως είχε συναντήσει προσκόμματα άνυπέροβητα; 'Ετσι τά παιδιά κατάλαβαν τώρα καλύτερα πόσο δύσκολη ήταν ή θέση τους. Γιατί πως θα κατόρθωναν αυτοί, μικροί κι' αδύνατοι, ετι δεν είχε κατορθώσει ένας μεγάλος, έμπειρος και σκληρογυνημένος θαλασινός;
Καθώς συλλογίζονταν αυτά, τους παρουσιάσθηκε κι' άλλη απόδειξη πως θάταν μάταιη κάθε τους απόπειρα για να βγούν από τη χώρα εκείνη: 'Ενώ δηλαδή ο Δόνιφαν φυλλομετρούσε τό τετράδιο, βρήκε μέσα ένα χαρτί διπλωμένο. Τό άνοιξε, κι' είδε πως ήταν ένας γεωγραφικός χάρτης. — Χάρτης! φώναξε έκθαμβός.
— Και θα τον σχεδιάσε ο Φραγκίσκος μόνος του, είπε ο Μπριάν. ('Ακολουθεί)
Μεταφρ. Η. Ι. Φ. και Γρ. Β.

«'Ο Γέρβος σκέφθηκε φρόνιμα να ρίξη σουκέτες...»

